

Znáte Staymana?

Zpracoval Vladimír Nulíček
podle zdrojů z webu ACBL a dalších webových zdrojů

Sam Stayman (1909-1993)

*Konvence „Stayman“ je jednou z nejnámějších bridžových konvencí, s níž se seznámí většina začátečníků hned na počátku své bridžové kariéry. Je pojmenována po významném americkém bridžistovi Samu Staymanovi, který tuto konvenci poprvé publikoval v časopise *The Bridge World* v roce 1945. Traduje se, že jejím skutečným „vynálezcem“ není sám Stayman, ale jeho bridžový partner George Rapée, ev. jiný americký bridžista Jack Marx, kteří se však neobtěžovali s její popularizací mezi bridžovou veřejností, proto tedy tato konvence nese své jméno po Samu Staymanovi.*

Staymanova konvence je sice všem bridžistům notoricky známa, přesto existuje celá řada variant, jak tuto konvenci a následnou dražbu po ní používat (např. zda používat tzv. „Garbage Staymana“, co znamená další dražba po Staymanovi, co jsou to konvence „OMAR“ a „Smolen“, kdy používat tzv. „Puppett Staymana“ apod. Těmto tématům bych chtěl věnovat tento článek.

Základní verze Staymana

Běžně se Stayman (hláška 2♣) používá jako dotaz na drahou čtyřbarvu po zahájení 1NT, resp. po zásahu 1NT. Odpovědi jsou takovéto:

- 2♦ nemá drahou čtyřlist
- 2♥ mám čtyřlist srdcový, nevylučuji čtyřlist pikový
- 2♠ mám čtyřlist pikový, vylučuje čtyřlist srdcový

- Běžně se Stayman používá s alespoň invitovou silou listu (kolem 7-8 bodů) – výjimkou je tzv. Garbage Stayman – viz níže.
- Použití Staymana může být rovněž ovlivněno tím, zda máte v systému transfery, ev. zda používáte tzv. „dva Staymana“ - 2♣ jako slabého Staymana (síla max.na invit) a 2♦ jako Staymana se silou na GF – viz níže „Silný Stayman“
- Nedoporučuje se používat Staymana s rozlohou 4333, kdy váš list nepřináší žádný snapovací potenciál, volte raději NT hlášky (2NT jako výzvu resp. 3NT jako konečný závazek).
- Pokud systémově zahajujete 1NT s drahou pětistím, je vhodné mít nějakou konvenci na nalezení fitu 5-3, např. Puppett Staymana – viz níže
- Pokud Stayman slibuje alespoň výzvu (tj. nehrajete Garbage Staymana), jsou možné i jiné odpovědi, např.
 - 2NT – maximum, obě drahé
 - 3♣♦♥♠ - maximum, pětistím

Další dražba po Staymanovi

1NT - 2♣ - 2♦

- 2♥♠ - 54 s draženým pětílistem, výzva (pokud nehrajete Garbage Staymana – viz níže)
- 2NT – výzva s jedním nebo oběma drahými čtyřlísty
- 3♣♦ - GF, naturální (+ jeden nebo oba drahé čtyřlísty)*
- 3♥♠ - Smolen – viz níže**
- 3NT – do hry, slibuje jeden nebo drahé čtyřlísty
- 4♥♠ - dražený šestilist a druhý drahý čtyřlíst, do hry
- 4NT – výzva do slemu

* v některých verzích 5+ v dražené levné, neslibuje drahý čtyřlíst

** pokud nehrajete Smolena, pak přirozený GF 54 na drahých s pětílistem, pokud hrajete Garbage Staymana, pak jenom výzva

1NT - 2♣ - 2♥

- 2♠ - OMAR, silné sfitování srdcí*
- 2NT – výzva se čtyřlístem pikovým
- 3♣♦ - viz výše (bez fitu)
- 3♥ - výzva s fitem
- 3♠, 4♣♦ - splinter
- 3NT – do hry, slibuje čtyřlíst pikový**
- 4NT – kvantitativka, výzva do slemu, slibuje čtyřlíst pikový***

*pokud nehrajete konvenci OMAR, pak je to výzva s pětílistem pikovým a čtyřlístem srdcovým

** zahajitel nevyloučil čtyřlíst pikový, může tedy nyní ev. opravit do 4 piků

*** chcete-li dát RKCB, dražte napřed konvenci OMAR

1NT - 2♣ - 2♠

- 2NT – výzva se čtyřlístem srdcovým
- 3♣♦ - viz výše (bez fitu)
- 3♥ - OMAR, silné zfitování srdcí (nebo výzva s 54 – viz výše)
- 3♠ - výzva s fitem
- 3NT – do hry, slibuje čtyřlíst srdcový
- 4♣♦♥ - splinter
- 4NT – kvantitativka – viz výše

Příklady

Opener	Responder
♠KT93	♠AJ5
♥AKJ3	♥QT52
♦J8	♦A5
♣A52	♣9763
Opener	Responder
1NT	2♣ (1)
2♥ (2)	4♥ (3)
Pass	

- (1) Stayman
- (2) 4 srdce, nevylučuje 4 piky
- (3) našli jsme fit, mám sílu na hru

Opener	Responder
♠KT93	♠AJ85
♥AKJ3	♥Q5
♦T8	♦Q652
♣A52	♣976
Opener	Responder
1NT	2♣ (1)
2♥ (2)	2NT (3)
3♠ (4)	

- (1) Stayman
- (2) 4 srdce, nevylučuje 4 piky
- (3) výzva, implikuje 4 piky
- (4) mám 4 piky a minimum

Opener	Responder
♠KJ2	♠Q965
♥QT7	♥AK543
♦AK97	♦65
♣A64	♣19
Opener	Responder
1NT	2♣ (1)
2♦ (2)	2♥ (3)
4♥ (4)	Pass

- (1) Stayman
- (2) nemám drahý čtyřlíst
- (3) mám sílu na výzvu, 5 srdcí a 4 piky (nehrajeme Garbage Staymana)
- (4) mám třílíst srdcový a maximum

Garbage (Crawling) Stayman

Tato verze Staymana připouští slabé listy (cca do 6 FB) s oběma drahými 4 listy a někdy i s károvou barvou. Odpovídající je připraven buď pasovat jakoukoli odpověď na Staymana nebo dražit 2♥ ve smyslu Pass/Correct (verze bez kárové barvy se v angličtině obvykle označuje jako Crawling Stayman).

Protože hláška 2♥ již není invitová jako v klasické verzi Staymana, je nutno použít s invitem a 5 srdci + 4 piky jako invit např. 3♥ (pak zase ale není možno tuto hlášku použít jako „Smolena – viz níže).

Nehrajete-li Garbage Staymana, pak slabé listy s oběma drahými barvami musíte pasovat, s drahým pětílístem + druhým čtyřlístem pak musíte dražit transfer na pětílíst (a někdy budete hrát na fit 5-2 místo fitu 4-4 ve druhé barvě). To je obecně problém s konvencemi – většinou je to vždycky něco za něco.

Příklady

West		East	
♠T3		♠8652	
♥AQ82		♥KT93	
♦KJ7		♦8654	
♣KQT5		♣2	
West	North	East	South
1NT	Pass	2♣	Pass
2♥	Pass	All Pass	

Ideální případ, našli jsme fit 4-4

West		East	
♠KT95		♠J87	
♥AK3		♥Q642	
♦A5		♦K9873	
♣QJT9		♣2	
West	North	East	South
1NT	Pass	2♣	Pass
2♠	Pass	All Pass	

V tomto případě by byl vhodnější závazek 1NT, ale odpovídající se slabým listem se rozhodl, že se pokusí nalézt fit v srdcích a bude ev. riskovat závazek 2 piky na fit 4-3.

V soutěžní dražbě

- Stayman se používá rovněž po zásahu 1NT do dražby soupeřů nebo po rebidu 1NT ve smyslu silného NT zahájení (např. v polském trefu nebo precisionu: 1♣-1♦-1NT)
- Pokud soupeři dají kontra na 1NT, pak jsou možné dva přístupy:
 - „System On“ – pak má hláška 2♣ význam Staymana, jako by kontra nepřišlo
 - „System Off“ – pak lze hlášku 2♣ použít jako přirozenou (útěk) – tento přístup se často používá v systémech se slabým NT
- Pokud soupeři zasáhnou do zahájení 1NT, hraje se většinou konvence Lebensohl a pobídkové kontra od partnera zahajitele i od zahajitele samotného (na zásah na druhém stupni)
- Pokud dají soupeři kontra na Staymana, jsou možné rovněž různé přístupy
 - dražit drahou barvu, kdykoli ji máme
 - dražit drahou barvu, jen pokud máme maximum (jinak pasovat, rekontra partnera pak může být obnovení dotazu)
 - dražit drahou barvu, jen pokud máme trefovou zádrž (jinak pasovat, rekontra partnera pak může být obnovení dotazu)
 - pasovat se čtyřmi trefy, jinak dražit drahou nebo 2♦
- Pokud soupeři zasáhnou do Staymana, lze použít podobných principů jako po kontra, nebo např.
 - kontra je trestné, drahá barva přirozená (nemusí slibovat zádrž), jinak pas

Smolen

Tato konvence slouží k vydražení listů s 5-4 na drahých barvách a silou na celou hru (abychom je mohli odlišit jednak od pouze invitujících listů a jednak od rozlohy 5-5).

Po zahájení 1NT, Staymanovi 2♣ a negativní odpovědi 2♦ jsou hlášky:

3♥ 5 piků a 4 srdce, síla na celou hru

3♠ 5 srdcí a 4 piky, síla na celou hru

Výhodou je, že pokud máte fit 5-3, pak sehrávajícím je silnější ruka (zahajitel s 15-17 FB).

Příklady:

Opener	Responder
1NT	2♣ ¹
2♦ ²	3♥
♠ AKT92	
♥ KQ53	
♦ KT	
♣ J9	

Opener	Responder
1NT	2♣ ¹
2♦ ²	3♠
♠ QJ93	
♥ AKT92	
♦ KT	
♣ J9	

Ještě jeden praktický příklad, který ukazuje výhodu toho, že se při aplikaci konvence Smolen hraje závazek ze silnější ruky.

♠ Q 8
♥ A 9 6 2
♦ K 5 4
♣ A Q 10 7
♠ A K 6 5 3
♥ K 8 7 4
♦ 8 7 3
♣ 4

Pokud byste nehráli Smolena, pak by dražba probíhala např. takto:

1NT - 2♥(1)

2♠ - 3♥(2)

4♥

(1) Transfer na piky

(2) 5 piků, 4 srdce, GF

Vidíte, že závazek 4 srdce by se hrál v tomto případě z ruky jihu, kde hrozí podehrání kárového krále a kromě tří kárových zdvihů (pokud eso nesedí) odevzdáte jistě ještě minimálně jeden srdcový zdvih.

Pokud budete hrát konvenci Smolen, bude dražba následující:

1NT - 2♣(1)

2♥ - 4♥

(1) Stayman, pokud by N odpověděl 2♦, dražili byste 3♥ = 5 piků a 4 srdce, GF, protože jste ale našli fit srdcový, nic dalšího nezkoumáte

Vidíte, že v tomto případě se budou hrát 4♥ z ruky N, kde podehrání kár nehrozí a můžete si kára zahodit na piky.

OMAR

Konvence OMAR se používá k silnému zfitování drahé barvy odpovědí zahajitele na Staymana, pokud máte slemové ambice. Klasicky se fituje druhou drahou barvou.

- 1NT - 2♣ - 2♥ - 2♠
- 1NT - 2♣ - 2♠ - 3♥

Double-Barreled Stayman

U nás je znám jako slabý a silný Stayman. Používá se často v systémech se slabým 1 NT (např. v Acolu, kde zahájení 1NT znamená 12-14 FB).

- 2♣ = slabý Stayman, maximálně výzva do hry (používá se i jako Garbage Stayman)
- 2♦ = silný Stayman, GF

Odpovědi na dotaz 2♦:

- 2♥ = čtyřlíst srdcový, nevylučuje pikový (další dotaz jsou 2♠)
- 2♠ = čtyřlíst pikový, vylučuje srdcový (další dotaz jsou 2NT)
- 2NT = bez drahého čtyřlístu (někdo používá i bez levného pětílístu)
- 3♣♦ = pětílíst (někteří hráči tyto odpovědi nepoužívají a levný 5-list oznamují až na druhý dotaz)

Nevýhodou této verze Staymana je pochopitelně to, že vylučuje použití hlášky 2♦ jako transferu, proto jsou v systémech používajících slabého a silného Staymana obvykle hlášky 2♥♠ přirozené a do pasu.

Poznámka:

- Protože hlášky 2♥♠ a 3♣♦ jsou obvykle v systémech používaných tuto verzi Staymana přirozené a do pasu, musí se přes 2♣ dražit i veškeré výzvy (2♣ tedy neslibuje drahý čtyřlíst)

Minor Suit Stayman

Pokud hrajete po zahájení 1NT transfery do drahých barev, pak hlášku 2♠ lze použít ve smyslu dotazu na levné barvy a zádrže v drahých. Tento dotaz se používá:

- při zájmu o slem v levných barvách (stačí 4-4 na levných)
- při obavě o BT závazek z důvodů krátkosti v jedné levné barvě (v tomto smyslu lze použít i konvenci 5431 - 3♥♠ se singlem v dané drahé barvě a silou na hru)

Poznámky:

- použití Minor Suit Staymana vylučuje drahý čtyřlíst, v tom případě je vhodné nejprve použít Staymana 2♣ a následně dražit svou levnou délku (GF)
- při použití 2♠ ve tomto smyslu nelze tuto hlášku použít jako transfer do trefů, většinou je tedy potřeba dražit stopky v levných barvách přirozeně, nebo do hlášky 2♠ zahrnout i dotaz na sílu a hlášku 2NT pak používat jako transfer)

Příklady:

♠A2	♠3	♠7
♥KJ2	♥JT3	♥K2
♦KT98	♦KT98	♦KQ953
♣AJ83	♣A9832	♣A8765

(1) list se silou na výzvu do slemu, hledání shody v levné barvě

(2) list s výzvou do hry, lze hrát 3NT nebo 5 v levné podle typu listu partnera

(3) list se silou na celou hru, hledání vhodného fitu pro závazek 5 v levné (nevylučuje ale ani 3NT)

Odpovědi zahajitele:

Zahajitel nemusí povinně dražit levný čtyřlíst. S pravidelným listem a drahými zádržemi může dát přednost hláškám ukazujícím zádrž(e) v drahé barvě (nebo obou drahých), aby bylo možno vydražit ev. závazek 3NT

- 2NT – bez levného čtyřlístu, implikuje zádrže v obou drahých, minimum (pasovatelné)
- 3♣♦ - čtyřlíst (3♣ i s oběma levnými), minimum (pasovatelné)
- 3♥ - srdcová zádrž, nevylučuje levný čtyřlíst, maximum (partnere draž 3NT s pikovou zádrží)
- 3♠ - piková zádrž, nevylučuje levný čtyřlíst, maximum (partnere draž 3NT s srdcovou zádrží)
- 3NT – maximum, bez levného čtyřlístu, implikuje zádrže v obou drahých
- 4♣♦ - čtyřlíst (pětílíst), maximum

Příklady:

Opener	Responder
♠KT93	♠5
♥AK74	♥63
♦J83	♦AT542
♣A5	♣KJ832
Opener	Responder
1NT	2♠ (1)
2NT (2)	Pass

(1) Minor Suit Stayman

(2) bez levného čtyřlístu, minimum, implikuje zádrže v drahých barvách

Opener	Responder
♠J95	♠AK3
♥A92	♥K3
♦AQ8	♦KJ52
♣A932	♣QJT4
Opener	Responder
1NT	2♠ (1)
3♣ (2)	4NT (3)
5♦ (4)	6♣

(1) *Minor Suit Stayman*

(2) *čtyřlíst trefový*

(3) *RKCB pro trefy*

(4) *1430, tj. 0 nebo 3 klíčové figury*

6♣ jsou lepší závazek než 6NT, ty vyžadují sedící impas trefový, v trefovém slemu si pik zahodíte na káro a jedno srdce snapnete na stole a splníte I bez sedícího trefového impasu

Opener	Responder
♠AKQ	♠8
♥J54	♥AT3
♦KQ5	♦A7632
♣J983	♣A752
Opener	Responder
1NT	2♠ (1)
3♠ (2)	3NT(3)

(1) *Minor Suit Stayman*

(2) *maximum, pikové zádrže, obava o srdcovou zádrž do 3NT*

(3) *mám srdcovou zádrž*

3 NT je v tomto případě optimální závazek, všimněte si, že s rozlohou 4333 zahajitel záměrně nevydražil slabý trefový čtyřlíst

Puppet Stayman

Tato konvence se standardně používá spíše po zahájení 2NT, resp. předražení 2NT, kdy zahajitel může mít drahý pětílíst v pravidelné rozloze. Použití Puppeta se může rozšířit i na zahájení 1NT, pokud systémově zahrnuje pravidelné listy s drahým pětílístem.

Puppet po 2NT:

2NT - 3♣

- 3♦ - nemám drahý pětílíst, mám alespoň jeden drahý čtyřlíst
 - 3♥ - nemám čtyřlíst srdcový, mám čtyřlíst pikový
 - 3♠ - nemám čtyřlíst pikový, mám čtyřlíst srdcový
 - 3NT – nemám drahý čtyřlíst, zajímal mě jen pětílíst
 - 4♣♦ - mám oba drahé čtyřlísty
- 3♥♠ - mám pětílíst srdcový, resp. pikový
- 3NT – nemám drahý čtyřlíst

Puppet po 1NT:

Použití Puppeta po zahájení 1NT je méně obvyklé, lze jej zařadit do systému, pokud zahajujete 1NT s pravidelným listem a drahým pětílistem. Toto zahájení má svůj praktický význam zejména proto, že rebid 2NT skokem po zahájení 1 v drahé (např. 1♥ - 1♠ - 2NT) jednoznačně značí 18-20 FB.

1NT - 3♣

Tento dotaz použijte v těchto třech případech:

- pokud chcete najít shodu 5-3 v drahé, máte-li obavu o jednu za barev do 3NT
- pokud máte zájem o slem s oběma drahými čtyřlisy
- pokud chcete hrát celou hru a máte přesně jeden drahý čtyřlíst (s oběma použijte Staymana)

Odpovědi mohou být např. takovéto (tzv. „redukovaný Puppet“, kdy neprozradíte drahé barvy, pokud to není potřeba):

- 3♦ - nemám drahý pětílist
 - 3♥ - nemám čtyřlíst srdcový, mám čtyřlíst pikový
 - 3♠ - nemám čtyřlíst pikový, mám čtyřlíst srdcový
 - 3NT – nemám drahý čtyřlíst, zajímal mě jen pětílist
 - 4♣♦ - mám oba drahé čtyřlisy se zájmem o slem (4NT je odmítnutí)
- 3♥♠ - pětílist srdcový, resp. pikový

Keri

Konvence Keri je méně známou alternativou ke Staymanovi, vynalezl ji australský expert Ron Klinger. Po zahájení 1NT je dražba 2♣ konvenční relay do 2♦ (povinná hláška zahajitele). Tato hláška je součástí komplexního systému „Keri“ po zahájení 1NT:

- 2♣ - konvenční relay do 2♦, zahrnuje slabé nebo invitové listy s dlouhou levnou barvou, ale i výzvy s drahým 4-5 listem – viz níže
- 2♦ - transfer do 2♥, kromě klasických listů se srdcovým pětílistem, vhodných na transfer, tato hláška zahrnuje rovněž invitové listy s oběma drahými čtyřlisy nebo pětílistem pikovým a čtyřlístem srdcovým (odpovídající následně draží 2♠ s takovým typem listu)
- 2♥ - transfer do 2♠, kromě klasických listů s pikovým pětílistem zahrnuje i GF s rozlohou pět piků a 4 srdce (následně odpovídající draží 3♥)
- 2♠ - Range Asking Bid (zahajitel draží 2NT s minimem, 3♣ s maximem)
- 2NT – transfer do trefů

Odpovědi po dražbě 1NT - 2♣ - 2♦:

- pas – 5+ kár, slabé
- 2♥♠ - 4-5 srdcí/piků, výzva
- 2NT – GF, Stayman
- 3♣♦ - 6+ trefů/kár, invit

Kromě možnosti zastavení se na 2 kárech se slabým listem s dlouhou károvou barvou je výhodou této konvence možnost zastavení se na 2 v drahé s invitovým listem a fity 4-4 nebo 5-3 (při použití klasického Staymana se dražba dostane s invitovými listy na třetí stupeň)

Příklad:

Opener	Responder
♠Q72	♠J953
♥AKT6	♥J754
♦Q982	♦A3
♣A7	♣QJ8
Opener	Responder
1NT	2♣ (1)
2♦ (2)	2♥ (3)
Pass	

(1) Keri

(2) povinné

(3) výzva se čtyřlistem srdcovým

Zahajitel pasuje 2♥ s minimem a fitem

Při použití klasického Staymana přijde výzva 3 srdce, tento závazek již je ve výrazném ohrožení proti bezpečnému závazku 2 srdce.

